

Studieplan 2011/2012

1-årig studium i bedriftsøkonomi

Studiepoeng: Arbeidsmengde i studiepoeng er: 60.

Studiets varighet, omfang og nivå

Studiet er en grunnutdanning på 60 studiepoeng. Studiet er normert til ett års studium eller et deltidsstudium over 2 år. Fullført studium gir rett til tittelen ” *Bedriftsøkonom* ”.

Innledning

I næringslivet og i offentlig virksomhet er det stadig behov for personer med kompetanse på høgskolenivå i økonomi og administrasjon. En finner behovet i alle bransjer og på flere nivå. Utdannelsen gir en kompetanse på innføringsnivå. Kompetansen gir også et godt grunnlag for å studere videre til bachelor- og deretter eventuelt til masternivå. Studiet kan med fordel tas i tillegg til annen høyere utdanning.

Vårt samfunn endrer seg kontinuerlig, dermed også den kompetansen som er nødvendig for å løse endrede arbeidsoppgaver. Mange personer som er i jobb har i dag et stort behov for kompetanseheving. Pga av arbeidssituasjon og livssituasjon må denne utdanningen tilpasses den enkelte. Årsstudiet i bedriftsøkonomi er et typisk studium som har et betydelig marked som nettbasert studium på heltid og deltid. Samtidig er dette et basisstudium som er godt egnet til å kombinere med andre studier i en bachelorgrad eller som en basis for ta en bachelor i økonomi og administrasjon med ulike spesialiseringer. Beskrivelsen av årsstudiet er derfor generell. En tar høyde for at studieplanen både er delvis sammenfallende med første studieår i økonomisk-/administrative bachelor studiene på Campus Rena. Årsstudiet er et selvstendig studium som både gis som heltidstilbud på Campus Rena, og som nettbaserte tilbud kombinert med fysiske samlinger.

Læringsutbytte

Studiet er en basisutdanning som kan danne grunnlaget for videre studier. Videre vil det dekke et behov for kompetanseheving for personer som er i arbeid.

- Kandidatene skal ha tilegnet seg grunnleggende kunnskaper i økonomi og administrasjon. Kandidatene skal ha tilegnet seg kompetanse slik at de er kvalifiserte for enkel saksbehandling i private og offentlige organisasjoner. Kandidater som kombinerer studiet med annen relevant høyere utdanning, skal ha opparbeidet seg kompetanse til å kunne arbeide med varierte og krevende arbeidsoppgaver i det private næringsliv og i offentlig forvaltning.
- Kandidatene skal ha opparbeidet seg kompetanse til å fortsette på bachelorstudier innen økonomi og administrasjon.

Målgruppe

Høgskolen i Hedmark

Førstegangsstudierende som ønsker et godt tilbud innen økonomi og administrasjon på innføringsnivå, og personer som har annen fag- eller profesjonsutdanning og ønsker et supplement innen økonomi.

Studiet som et nettbasert tilbud med samlinger, tilbys primært gruppen studenter som er i arbeid eller har en livssituasjon som ikke gjør det mulig å følge en tradisjonell on campus utdanning.

Kompetanse

Uteksaminerte kandidater vil kunne være kvalifiserte for ulike funksjoner i private bedrifter og offentlig virksomhet. Hvilke funksjoner og stillinger avhenger i stor grad av om kandidaten tar utdanningen alene eller i tillegg til annen utdanning. Kandidatene vil også være kvalifiserte for å fortsette på en bachelorutdanning innen økonomi og administrasjon.

Opptakskrav

Generell studiekompetanse eller realkompetanse på tilsvarende nivå.

Undervisnings- og læringsformer

Læringsformene vil kunne veksle mellom forelesninger, videooverførte forelesninger, video på internett, gruppearbeid, nettbaserte oppgaver, obligatoriske oppgaver individuelt og i grupper, veiledning og selvstudium.

Enkelte nettbaserte tilbud vil bli kombinert med fysiske samlinger og oppgaveløsning og/eller seminarer som videokonferanse etter forelesninger.

Vurderingsformer

Vurderingsformene som benyttes i studiet er skriftlig, individuell eksamen, mappevurdering og prosjektarbeid. De ulike vurderingsformene framgår av den enkelte emnebeskrivelse. I de tilfeller der studiet tilbys som fjerundervisningstilbud, vil det kunne benyttes andre vurderingsformer.

Det forutsettes at alle deleksamener må være bestått for at emnet skal vurderes til bestått. Dersom ikke annet er oppgitt, blir det benyttet graderte karakterer, A-F, der E er laveste beståtte karakter.

Internasjonalisering

Det legges ikke opp til at studentene reiser på et utenlandsopphold i løpet av studiet.

Studiets innhold, oppbygging og organisering

Høgskolen i Hedmark

Studiet består av 60 studiepoeng, 45 obligatoriske og 15 valgfrie studiepoeng. Valgfrie studiepoeng kan hentes fra ulike fagområder, som økonomi eller organisasjons- og ledelsesfag. Ønsker du å bruke dette studiet i en framtidig bachelorgrad i økonomi, bør du velge emnene Foretaksstrategi og Gunnleggende matematikk. Det er disse emnene som vil bli gitt til studiesteder utenom Campus Rena.

Studenter som ønsker å gå videre til Bachelor i økonomi og administrasjon eller andre økonomisk-/administrative bachelorstudier vil måtte ta emnene som framgår av tabellen under for å få de 90 obligatoriske studiepoeng som *Nasjonalt råd for økonomisk-administrative utdanninger (NRØA)* anbefaler for oppbygging av bachelorutdanninger innen økonomi og administrasjon. Dette er emner innen bedriftsøkonomisk analyse, administrasjonsfag, samfunnsøkonomi og metode. Det forutsettes i tillegg at studenten tar emnene Grunnleggende matematikk og Foretaksstrategi for å få de emnene som til sammen utgjør de 90 obligatoriske studiepoengene som NRØA anbefaler.

Grunnleggende matematikk må gjennomføres før Grunnleggende statistikk. Grunnleggende matematikk må gjennomføres før eller i samme semester som Mikroøkonomi.

Det nettbaserte studiestøttesystemet *Fronter* benyttes i undervisningen. Det er viktig at studentene følger med på informasjon som legges ut her. I studiet blir det en innføring i bruk av dette systemet.

Emneoversikt

Emner

Studiepoeng År 1

- [Grunnleggende bedriftsøkonomisk analyse](#)
7,5 studiepoeng
- [Datahåndtering med samfunnsvitenskapelige metoder](#)
10 studiepoeng
- [Grunnleggende regnskap](#)
7,5 studiepoeng
- [Grunnleggende organisasjonsfag](#)
5 studiepoeng
- [Driftsregnskap og budsjettering](#)
5 studiepoeng
- [Finansregnskap med analyse](#)
5 studiepoeng
- [Foretaksstrategi](#) (optional)
10 studiepoeng
- [Grunnleggende matematikk](#) (optional)
5 studiepoeng

Emneoversikt

3ØB116 Grunnleggende bedriftsøkonomisk analyse

Emnekode: 3ØB116

Studiepoeng: 7,5

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Basiskunnskaper i Excel eller parallell gjennomføring av emne 3ØD115 Datahåndtering med samfunnsvitenskaplige metoder eller tilsvarende.

Læringsutbytte

Studentene skal ha tilegnet seg de første og nødvendige grunnleggende kunnskaper i bedriftsøkonomisk teori og metode samt en oversikt over funksjonene i foretaket som økonomisk enhet.

Innhold

Hovedvekten av emnet legges på å øve inn bedriftsøkonomisk tankegang. Emnet skal være generelt og anvendelig for alle bransjer. Videre går en inn på bedriften og dens plass i det økonomiske system, økonomifunksjonens rolle og plass i bedriften/ organisasjonen, det legges vesentlig vekt på kostnads- og inntektsteori med tilpasninger under ulike markedsformer og markeder. Det legges videre vekt på kalkulasjon og kostnads- resultat- og volumanalyse (KRV- analyser). Videre gjennomgås optimalisering under restriksjoner og driftsregnskapet ved normal kalkulasjon.

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger og oppgaveløsning

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Ingen.

Vurderingsordning

Individuell eksamen som starter med multipel choice oppgaver i en periode på 30 minutter og avslutter med 3 timers skriftlige oppgaver. (Begge deler på Fronter, sistnevnte med bruk av Excel/ Word). Karakteren fastsettes som et veid gjennomsnitt, basert på en fordeling på hhv. 30/70%.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3ØD115 Datahåndtering med samfunnsvitenskapelige metoder

Emnekode: 3ØD115

Studiepoeng: 10

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen.

Læringsutbytte

Studentene skal ha tilegnet seg en forståelse for og praktisk kunnskap i innhenting og bearbeiding av data. Studentene skal klare å bruke datateknologi i dette arbeidet. Studentene skal også ha opparbeidet seg kompetanse knyttet til å samle inn, bearbeide, tolke og presentere informasjon, lære å utvikle problemstillinger, formulere seg skriftlig og bygge opp rapporter etter standardiserte og formelle krav (APA-standarden). Studentene skal videre opparbeide en anvendt og god kompetanse i Excel. Studentene skal videre ha tilegnet seg en basiskompetanse i samfunnsvitenskapelig metode og enkel bruk av statistiske analyser i Excel.

Innhold

Datahåndtering: Utvikling av webbaserte spørreskjemaer mot databaser. Bygging av modeller i regneark, herunder; modellbegrepet, strukturering av modeller, analyse og datahåndtering. Datamodellering, herunder: utforming og bygging av databaser, framhenting av data fra databaser, søking i fritekst databaser. Utvikle en større strategisk budsjettmodell. Samfunnsvitenskapelig metode: Kvalitative og kvantitative metoder blir gjennomgått. Sentrale tema vil være: problemutforming, rapportdesign, kunnskapsinnhenting (informasjonssøk), bearbeiding, analyse, og tolking av data.

Organisering og arbeidsformer

Noen forelesninger, mye øvelser og gruppearbeid, samt selvstendig arbeid. Ca 80 % av den organiserte undervisningen vil være øvelser.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Ingen.

Vurderingsordning

Mappeevaluering med tre innleveringer: Ett individuelt og to gruppearbeider. Mappen vurderes til bestått/ikke bestått. Leveres elektronisk. For at emnet skal bestås må alle deloppgavene være bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3ØR136 Grunnleggende regnskap

Emnekode: 3ØR136

Studiepoeng: 7,5

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen.

Læringsutbytte

Studentene skal ha tilegnet seg grunnleggende kunnskaper om finansregnskapet og føringen av dette, forståelse av begrepene utgifter, kostnader, utbetalinger, inntekter og innbetalinger samt beholdninger. De skal kunne foreta ordinære årsoppgjørsposteringer og disponering av overskudd.

Innhold

Regnskapets oppbygging, standard kontoramme og -plan, krav til dokumentasjon og oppbevaring, registrering av forretningstransaksjoner, mva., arbeidsgiveravgift, skattetrekk og skattebetaling, transaksjonsprinsippet, sammenstillingsprinsippet og andre grunnleggende regnskapsprinsipper, avskrivninger, øvrige periodiseringer og avsetninger, generelle verdivurderingsregler for omløpsmidler og anleggsmidler samt presentasjon av resultat og balanse etter regnskapsloven. Kurset omfatter også ulike selskapsformer med regnskapsmessige forskjeller og ulike former for beskatning. Regnskapsanalyse og intern kontroll inngår som en del av stoffet. Lovbestemmelser innen regnskap og bokføring blir også gjennomgått.

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger, oppgaveløsning og veiledning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Det vil bli gitt obligatorisk arbeidskrav underveis i emnet – dette opplyses senest ved studiestart.

Vurderingsordning

4 timers skriftlig, individuell eksamen.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3SA122 Grunnleggende organisasjonsfag

Emnekode: 3SA122

Studiepoeng: 5

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen.

Læringsutbytte

Studentene skal ha tilegnet seg kunnskap på innføringsnivå i hvordan organisasjoner fungerer, og hvordan mennesker påvirker og påvirkes av organisasjoner som de arbeider og samspiller i. Studentene skal ha tilegnet seg grunnleggende teoretisk kunnskap om og overblikk over sentrale organisasjonsteoretiske og organisasjonspsykologiske temaer, samt praktisk innsikt i sentrale strukturer og prosesser i og mellom organisasjoner som påvirker og regulerer organisasjonsatferd.

Innhold

Historikk og utviklingstrekk (globalisering, fokusering, e-handel mm.), organisasjonsteoretiske perspektiver, organisasjonsstruktur (formell og uformell), organisasjonsformer og -design, organisasjonskultur, organisasjonen og dens omgivelser, avhengighet og strategi, interessenter og makt - medvirkning, harmoni- og konfliktområder, grunnleggende prosesser som målsettinger, beslutninger, informasjon og kommunikasjon, ledelse og lederskapsteorier, intellektuell kapital, mellommenneskelige relasjoner - kognitive og sosiale prosesser, motivasjon, læring på individ- og organisasjonsnivå.

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger, gruppeseminarer og veiledning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Det vil bli gitt obligatorisk arbeidskrav underveis i emnet – dette opplyses senest ved studiestart

Vurderingsordning

4 timers skriftlig, individuell eksamen.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3ØB250 Driftsregnskap og budsjettering

Emnekode: 3ØB250

Studiepoeng: 5

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Excelkunnskaper tilsvarende emne i Datahåndtering med samfunnsvitenskaplige metoder, kode 3ØD105 eller 3ØD115 eller tilsvarende. Samt 3ØB116 Grunnleggende bedriftsøkonomisk analyse eller tilsvarende.

Læringsutbytte

Studenten skal ha tilegnet seg kunnskap, slik at han er i stand til å sette opp budsjettene (resultatbudsjett, likviditetsbudsjett og balansebudsjett) for et foretak/organisasjon. Videre skal en være i stand til å legge opp et system for oppfølging og kontroll ved hjelp av driftsregnskapet. Studentene skal beherske flere driftsregnskapsprinsipper og det vil bli lagt spesiell vekt på standardkostprinsippet. Studentene skal videre beherske prinsippene for økonomisk styring og hvorfor/hvordan en bør delegerer ansvar for budsjett og resultater og prinsippene for kostnadsfordeling og utvikling av målerapporter.

Innhold

En er spesielt opptatt av standardkostregnskap, budsjettering og budsjetteringsprosess med en særlig vekt på resultat- og likviditetsbudsjettering. Emnet dekker prinsipper for økonomisk styring med prinsipper for ansvar, kontroll, oppfølging. I driftsregnskapet gjennomgås, normalkostkalkulasjon, standardkost og ABC. Innenfor budsjettering gjennomgås likviditetsbudsjett, resultatbudsjett og balansebudsjett. Det legges stor vekt på målformuleringer og styring av virksomheter i tilknytning til budsjetter. I emnet spiller en rekke stiliserte praksisnære "case" en sentral rolle. Det legges vekt på praksisorienterte ferdigheter.

Organisering og arbeidsformer

Undervisning og oppgaveløsning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Det vil bli gitt obligatoriske arbeidskrav - dette opplyses ved emnets oppstart.

Vurderingsordning

Individuell eksamen som starter med multipel choice oppgaver i en periode på 30 minutter og avslutter med 4 timers skriftlige oppgaver. (Begge deler på Fronter, sistnevnte med bruk av Excel/ Word).

Karakteren fastsettes som et veid gjennomsnitt, basert på en fordeling på hhv. 30/70%.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for folkehelsefag

3ØR150 Finansregnskap med analyse

Emnekode: 3ØR150

Studiepoeng: 5

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen.

Læringsutbytte

Studentene skal ha tilegnet seg en grunnleggende innsikt i finansregnskapets oppbygging og rammebetingelser, en forståelse for og nødvendige kunnskaper i å behandle sentrale regnskapsmessige måleproblemer, og utarbeide kontantstrømoppstilling og foreta regnskapsanalyse. De skal også ha tilegnet seg kunnskap på innføringsnivå om verdivurdering av selskaper.

Innhold

Krav til regnskapet, regnskapet som informasjonskilde, oppstillingsplanen for regnskapet, regnskapsprinsipper og god regnskapsskikk, lover og regler knyttet til verdsettelse av eiendeler og gjeld, inntekter og kostnader, kontantstrøm- oppstillingen, sammenhengen mellom regnskap og skatt, regnskapsanalyse og nøkkeltallsanalyse av lønnsomhet, likviditet, finansiering og soliditet, miljøregnskap og internasjonal regnskapsrapportering.

Organisering og arbeidsformer

Undervisning og oppgaveregning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Ingen.

Vurderingsordning

4 timers skriftlig, individuell eksamen.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3ØR355 Foretaksstrategi

Emnekode: 3ØR355

Studiepoeng: 10

Språk

Norsk

Forkunnskaper

3ØM100 Markedsføring og 3SA122 Grunnleggende organisasjonsfag eller tilsvarende.

Læringsutbytte

Studentene skal ha tilegnet seg begrepsapparatet innen foretaksstrategi, opparbeidet seg innsikt i den strategiske ledelsesprosessen, samt i aktuelle strategiske muligheter (generiske strategier). De skal også ha tilegnet seg bransjeinnsikt ved gjennomgang/ presentasjon av eksempler fra bransjer/bedrifter.

Innhold

Emnet vil gjennom eksemplene bli tilpasset de enkelte studienes spesialisering. Emnet skal belyse sammenhengen i de øvrige emner i studiet, altså virke som en overbygning. Dette vil danne et grunnlag for generelt å øve opp til strategisk tenkning.

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger og oppgaveløsninger.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Ingen.

Vurderingsordning

Multiple choice som teller 20% + 4 timers skriftelig individuell eksamen som teller 80% av endelig karakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3MA120 Grunnleggende matematikk

Emnekode: 3MA120

Studiepoeng: 5

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen.

Læringsutbytte

Studenten skal ha tilegnet seg kunnskaper i matematikk som skal kunne anvendes i problemstillinger innen bedrifts- og samfunnsøkonomi. Studentenes evne til logisk og analytisk tenkning skal oppøves.

Innhold

Elementær algebra, funksjoner i en variabel, derivasjon og funksjonsanalyse: derivasjonsregler, kjerneregel, elastisitetsberegninger, anvendelse av derivasjon: Maksimums- og minimumsproblemer, funksjonsdrøfting, eksponential og logaritmefunksjonen: naturlig logaritme, kontinuerlig forrentning, derivasjon og drøfting av eksponential- og logaritmefunksjoner, geometriske rekker, finansmatematikk, funksjoner av flere variable. Maksimums- og minimums- problemer for to variabler, enkel integralregning: Areal under kurver og det bestemte integral som tilpasses økonomiske problemstillinger.

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger og oppgaveløsning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Ingen.

Vurderingsordning

4 timers skriftlig, individuell eksamen.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag